

ДОСВІД І ПРОБЛЕМИ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Львівський науково-дослідний
експертно-криміналістичний центр
Міністерства внутрішніх справ
України

Український науково-дослідний
інститут спеціальної техніки
та судових експертиз
Служби безпеки України

Одеський науково-дослідний
інститут судових експертиз
Міністерства юстиції України

МАТЕРІАЛИ

всеукраїнської
науково-практичної конференції

ДОСВІД І ПРОБЛЕМИ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Львів – Київ – Одеса
28 вересня 2023

РАСТР-1

ISBN 978-617-8296-68-1

9 786178 296681

**Львівський науково-дослідний
експертно-криміналістичний центр
Міністерства внутрішніх справ України**

**Український науково-дослідний інститут
спеціальної техніки та судових експертиз
Служби безпеки України**

**Одеський науково-дослідний інститут
судових експертиз
Міністерства юстиції України**

**ДОСВІД І ПРОБЛЕМИ
СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ
В УКРАЇНІ**

**Матеріали всеукраїнської
науково-практичної конференції**

28 вересня 2023 року

Львів – Київ – Одеса

**Растр-7
2023**

УДК 343.98:378.4](477.74-25)
DOI: 10.32782/28-09-2023-328
Д 70

Досвід і проблеми судово-експертної діяльності в умовах воєнного стану в Україні : матеріали всеукраїнської наук.-практ. конф. (Львів, Київ, Одеса 28 вересня 2023 року) : тези доповідей / відп. ред. Роман Заяць, Юрій Чечіль, Дмитро Кішко – Львів : Растр-7, 2023. – 326 с.

ISBN 978-617-8296-68-1

Розглянуті теоретичні здобутки та узагальнено практичний досвід функціонування суб'єктів судово-експертної діяльності в умовах воєнного стану в Україні.

DOI: 10.32782/28-09-2023-328

Редакційна колегія: Роман Заяць, Заслужений юрист України, академік УАН, директор Львівського НДЕКЦ МВС України, д.ю.н. проф.; Юрій Чечіль, директор Українського НДІСТЕ Служби безпеки України, PhD у галузі права; Дмитро Кішко, директор Одеського НДІСЕ Міністерства юстиції України; Микола Беднарчук, завідувач сектора моніторингу та інформаційного забезпечення відділу забезпечення діяльності Львівського НДЕКЦ МВС України, к.т.н., проф; Вікторія Біла, начальник наукової лабораторії (наукової установи) Українського НДІСТЕ Служби безпеки України, д.ю.н., доц.; Антоніна Черемнова, вчений секретар Одеського НДІСЕ Міністерства юстиції України, к.ю.н., доц.

Видається в одному томі

Публікується в авторському варіанті

Електронний варіант збірника матеріалів конференції розміщений на сайтах: <http://ndekc.lviv.ua/> <http://www.ondise.minjust.gov.ua/>

**Поширення і тиражування без офіційного дозволу
Львівського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру
Міністерства внутрішніх справ України
Українського науково-дослідного інституту спеціальної техніки
та судових експертиз Служби безпеки України
Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз
Міністерства юстиції України та
ЗАБОРОНЕНО**

ISBN 978-617-8296-68-1

© Львівський НДЕК МВС України, 2023
© Український НДІСТЕ СБУ, 2023
© Одеський НДІСЕ МЮ України, 2023
© Видавництво «Растр-7», 2023

ЗМІСТ

Вітання директора Львівського НДЕКЦ Міністерства внутрішніх справ України		3
Вітання директора Українського НДІСТЕ Служби безпеки України		5
Вітання директора Одеського НДІСЕ Міністерства юстиції України		7
Вступні статті		
<i>Роман Заяць</i>	НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ СУДОВО-ЕКСПЕРТНИХ УСТАНОВ ЯК ДЖЕРЕЛО НАБУТТЯ ДОСВІДУ І ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НД	9
<i>Юрій Чечіль</i>	ДОСВІД ДІЯЛЬНОСТІ ЕКСПЕРТНИХ СЛУЖБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	13
<i>Дмитро Кішко</i>	ЦИФРОВІЗАЦІЯ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ ЯК ШЛЯХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ РОБОТИ ЕКСПЕРТНИХ УСТАНОВ	15
Тези доповідей учасників конференції		
<i>Яніна Андрущак</i>	СУДОВА ІНЖЕНЕРНО-ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА У ВИЗНАЧЕННІ ШКОДИ ТА ЗБИТКІВ, ЗАПОДІЯНИХ ДОВКІЛЛЮ УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ ЗБРОЙНУ АГРЕСІЮ РФ	17
<i>Петро Баранов</i> <i>Олена Сливна</i>	ОЦІНЮВАННЯ ЗРАЗКІВ БУРШТИНУ З ІНКЛЮЗАМИ	19
<i>Тетяна Бачило</i>	ПРОБЛЕМИ ПРИЗНАЧЕННЯ І ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	23
<i>Микола Беднарчук</i> <i>Ярослав Заяць</i> <i>Олександр Коломоєць</i>	АКТУАЛЬНІСТЬ КОМПЛЕКСНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАКОНОМІРНОСТЕЙ ФУНКЦІОНУВАННЯ І РОЗВИТКУ СУДОВОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	25
<i>Вікторія Біла</i>	ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	27
<i>Олена Білик</i> <i>Людмила Бурченко</i>	ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЕРТИЗИ СВІЖОСТІ ХЛІБОБУЛОЧНИХ ВИРОБІВ	30
<i>Юлія Бондар</i> <i>Діна Швиданенко</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	32
<i>Тетяна Бондаренко</i>	ЩОДО ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СУДОВИХ ТОВАРОЗНАЧИХ ЕКСПЕРТИЗ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ВАРТОСТІ ОКРЕМИХ ГРУП ТОВАРІВ	34

<i>Віталій Бондарчук Ірина Пашинська</i>	ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПОЧЕРКОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	37
<i>Дар'я Вакуліна</i>	ДОСЛІДЖЕННЯ СКЛАДУ ТЕРМІТІВ ТА ТЕРМІТНО-ЗАПАЛЬНИХ СУМІШЕЙ	39
<i>Тетяна Валова</i>	РІЗНОВИДИ ВОДЯНИХ ЗНАКІВ, ЇХ ВИНИКНЕННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ, СПОСОБИ ПІДРОБКИ	42
<i>Ганна Варик</i>	АКТУАЛЬНІСТЬ ПРИЗНАЧЕННЯ СУДОВОЇ ІНЖЕНЕРНО-ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ, СПРИЧИНЕНИХ ЗБРОЙНОЮ АГРЕСІЄЮ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ	46
<i>Олеся Ващук</i>	ЕКСПЕРТИЗА ВІЙСЬКОВОГО МАЙНА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	49
<i>Андрій Галабуда</i>	ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТУ ТЕХНІЧНОГО (ЦИФРОВОГО) МОНТАЖУ ФАЛЬСИФІКОВАНОГО ДОКУМЕНТА ЗА ЙОГО ЕЛЕКТРОФОТОКОПІЄЮ (ТЕХНІЧНИМ ЗОБРАЖЕННЯМ) /ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ/	51
<i>Ольга Гирка</i>	ОСОБЛИВОСТІ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ОЛИВКОВОЇ ОЛІЇ	54
<i>Олександр Гожий Анатолій Байрак</i>	ЗАСТОСУВАННЯ ОПЕРАЦІЙНИХ СИСТЕМ СІМЕЙСТВА LINUX В ЕКСПЕРТНІЙ ПРАКТИЦІ	57
<i>Євгеній Горішній Анатолій Міняйло Людмила Дмитренко</i>	МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ОЦІНКИ ШКОДИ ЗАВДАНОЇ ДОВКІЛЛЮ ВНАСЛІДОК АГРЕСІЇ РФ	59
<i>Крістіна Горобець Каріна Дзеверіна Інга Кандзюба</i>	СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ В ГАЛУЗІ АВТОРСЬКОГО ПРАВА	62
<i>Людмила Губа Аліна Ткаченко Юлія Басова</i>	ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ТОВАРОЗНАВЧІЙ ЕКСПЕРТИЗІ	64
<i>Ольга Гуржій Катерина Щербак</i>	ВЖИВАННЯ КРАТОМУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ	68
<i>Катерина Дзюбак</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ ЗА ЕЛЕКТРОННИМИ ДОКУМЕНТАМИ	70
<i>Сергій Долинський</i>	ПРОБЛЕМИ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ ЗА ЕКСПЕРТНИМИ СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ 10.6, 10.10, 12.1, 12.2 ТА 12.5	74
<i>Ніна Доманцевич</i>	ЕКСПЕРТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТОНКОПЛІВКОВИХ ПОЛІМЕРНИХ ПАКУВАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ	77
<i>Вероніка Дуднік</i>	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	79

Тетяна Єгорова Юлія Браїлко Наталія Кисла	ОПОЗИЦІЯ «СВІЙ – ЧУЖИЙ» ЯК КВАЛІФІКАТИВНА ОЗНАКА ЯВИЩА ГЛОРИФІКАЦІЇ В КОМПЛЕКСНІЙ ПСИХОЛОГО-ЛІНГВІСТИЧНІЙ ЕКСПЕРТИЗИ	80
Elżbieta Żywucka – Kozłowska Liubov Shpilchak	MEDICAL EXPERTISE	83
Маргарита Журавльова Микола Панченко Владислав Хоменко	ОСОБЛИВОСТІ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ, ПОШКОДЖЕНИХ ВНАСЛІДОК ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РФ, З МЕТОЮ ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ЗАВДАНИХ ЗБИТКІВ	87
Ольга Ібрагімова	АКТУАЛЬНІСТЬ ДАКТИЛОСКОПІЧНОГО ОБЛІКУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	90
Григорій Іваненко Світлана Іванова	КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ЦЕНТРАЛЬНА КАТЕГОРІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ	92
Оксана Іваник	ПРОБЛЕМИ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ ПРИ ВСТАНОВЛЕННІ ЦІЛОГО ЗА ЧАСТИНАМИ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ ДЕРЕВИНИ	95
Андрій Іванов	ПРОТИДІЯ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ВИКРАДЕНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ: АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ	100
Андрій Іскондяров	ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	103
Марія Коваленко	ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	105
Тетяна Коваленко	ПРОБЛЕМИ ПРОВЕДЕННЯ БУДІВЕЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ З ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ РЕМОНТНО-ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ РОБІТ ТА РОЗМІРУ МАТЕРІАЛЬНОЇ ШКОДИ ЗРУЙНОВАНИХ БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД ВНАСЛІДОК ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РФ	108
Наталія Колеснік	ПРОВЕДЕННЯ ДАКТИЛОСКОПІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З МОЖЛИВІСТЮ ПОДАЛЬШОГО ПРОВЕДЕННЯ ДНК	111
Володимир Коротасєв Роман Кірін Олександр Овчаров	ДОСВІД СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ПРОТИРАДІОЛАКАЦІЙНИХ РАКЕТ	112
Сергій Кудін	ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЗАКОННИМ ПЕРЕТИНОМ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	116
Ірина Кучинська	ПИТАННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НОВИХ СИНТЕТИЧНИХ ОПОЇДІВ	119
Олексій Лавриненко	ЩОДО ОПТИМІЗАЦІЇ ОБЧИСЛЕННЯ ПИТОМОЇ КІНЕТИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СУДОВО-БАЛІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	121

<i>Світлана Ласунова</i>	ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ У ПОДІЯХ ВІЙНИ: ФЕНОМЕНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД	123
<i>Андрій Лис Вікторія Грабовська</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПРИЙНЯТТЯМ ПРОПОЗИЦІЇ, ОБІЦЯНКИ АБО ОДЕРЖАННЯ НЕПРАВОВОМІРНОЇ ВИГОДИ СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ	126
<i>Ростислав Логачов Людмила Губа Алла Глебова</i>	ЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ НА РІВНІ ПІДПРИЄМСТВА	129
<i>Світлана Лозова Світлана Чернологова</i>	ДЕЯКІ ТЕНДЕНЦІЇ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ КАНАБІСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ	132
<i>Олександр Лопатюк</i>	СУДОВА ІНЖЕНЕРНО-ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	134
<i>Наталія Луців</i>	ТОВАРОЗНАВЧЕ ЕКСПЕРТНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПИВА СВІТЛОГО	136
<i>Наталія Макаренко</i>	ОСОБЛИВОСТІ ІНЖЕНЕРНО-ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	139
<i>Марина Малікова</i>	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВНОТИ ТА ДОСТОВІРНОСТІ ЗРАЗКІВ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ ПОЧЕРКОЗНАЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	142
<i>Вікторія Маруніч</i>	ДАКТИЛОСКОПІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	144
<i>Алла Марчук</i>	ПРОБЛЕМИ СУДОВОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ОЦІНКИ МАЙНА В УМОВАХ ВІЙНИ	146
<i>Юлія Мірошніченко</i>	ОСОБЛИВОСТІ ТА СКЛАДНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ЕКСПЕРТИЗ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	149
<i>Олег Могила</i>	НАЛАГОДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ СПІВРОБІТНИКІВ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ЕКСПЕРТНОЇ СЛУЖБИ МВС УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ ЩОДО КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, РОЗПОЧАТИХ ПО ФАКТАХ НЕЗАКОННОЇ ПОРУБКИ ЛІСУ	152
<i>Юрій Мороз Альона Ясенок</i>	ОСОБЛИВОСТІ ДАКТИЛОСКОПІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПРИ ПРОВЕДЕННІ КОМПЛЕКСНИХ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ	156
<i>Марина Назаренко</i>	ІДЕНТИФІКАЦІЯ GPS-НАВІГАТОРА ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	159
<i>Ольга Недашківська</i>	ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ РИНКОВОЇ ВАРТОСТІ ТОВАРІВ СТАНОМ НА ДАТУ У МИНУЛОМУ В УМОВАХ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ	162
<i>Наталія Нічік</i>	ЕКОНОМІЧНА ЕКСПЕРТИЗА: РОЗРАХУНКИ ПРИ ЗВІЛЬНЕННІ ПРАЦІВНИКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	164

Юлія Олефір Юлія Обаполенко	ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	167
Вячеслав Ольговський	РОЛЬ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПОПЕРЕДНІХ ОБСТЕЖЕНЬ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ КОНСТРУКЦІЙ БУДІВЕЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПИТАНЬ БУДІВЕЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	169
Наталія Омельченко Анна Браїлко Марина Кралюк	ЗАСТОСУВАННЯ ДОДАТКОВИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	172
Валентина Оніщенко	ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗА ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ КРЕДИТУВАННЯ	175
Оксана Передрій Олена Пахолюк	ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ ПОШТОВИХ МАРОК	178
Олександр Подус Михайло Ромбовський	ТРИБОЛОГІЯ ЯК ОСНОВА ДЛЯ КОМП'ЮТЕРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ СЛІДОУТВОРЕННЯ СЛІДІВ НИЗУ ПІДОШВИ ВЗУТТЯ	181
Едуард Позаченюк	ПРО АКТУАЛЬНІСТЬ ВСТАНОВЛЕННЯ СТРОКУ ДАВНОСТІ ВИЯВЛЕНИХ СЛІДІВ ДАКТИЛОСКОПІЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ	184
Олена Помірча	ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ В ПРОЦЕСІ РЕЛОКАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	186
Олег Пороскун	ФОТОГРАФУВАННЯ СЛІДІВ В ТРАСОЛОГІЇ	188
Ганна Прохорова	НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЕКСПЕРТНО-ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ ТА ЙОГО НЕДОЛІКИ	191
Роман Пташкін Володимир Палагін	АНАЛІЗ МЕРЕЖЕВОГО ТРАФІКУ МОБІЛЬНИХ ПРИСТРОЇВ, ЯК ОДИН З МЕТОДІВ КОМП'ЮТЕРНОЇ КРИМІНАЛІСТИКИ	193
Галина Пушкар	ОЦІНКА МОЖЛИВОСТЕЙ ВИКОРИСТАННЯ НАНОТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРНОГО НАНОТЕКСТИЛЮ	195
Лідія Решетило	САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНА ЕКСПЕРТИЗА ЯЄЦЬ ХАРЧОВИХ ТА ПРОДУКТІВ ЇХ ПЕРЕРОБКИ	198
Сергій Рогалін	ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАСОБІВ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ВИПРОМІНЕННЯ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ З МЕТОЮ НЕОБЛІКОВАНОГО СПОЖИВАННЯ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ	201
Наталія Рубан	ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ МАЙНА НА ВІДДАЛЕНУ ДАТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	204
Наталія Сапун Тетяна Левінцова	ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ МАТЕРІАЛЬНОЇ ШКОДИ, ЗАВДАННОЇ ЗБРОЙНОЮ АГРЕСІЄЮ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ, ПРИ ПРОВЕДЕННІ СУДОВО-ТОВАРОЗНАВЧИХ ЕКСПЕРТИЗ	208

<i>Рома Сибірна Сергій Гап'як</i>	ЗНАЧЕННЯ СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ У ВИЗНАЧЕННІ РОЗМІРУ КОМПЕНСАЦІЇ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ	211
<i>Андрій Сибірний Ольга Зарічна</i>	ЕКОЛОГІЧНІ ЕКСПЕРТИЗИ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ	214
<i>Олександр Сирота</i>	ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВСТАНОВЛЕННЯ РИНКОВА ВАРТОСТІ	217
<i>Ірина Соколовська Тетяна Кунділовська</i>	КРУП'ЯНІ ВИРОБИ ЯК ЧИННИК ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	219
<i>Іван Старенький</i>	COMMAND LINE INTERFACEОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ LINUX, ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ КОМП'ЮТЕРНО-ТЕХНІЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ	222
<i>Емілія Суворова Ольга Карасьова</i>	ДОСЛІДЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ: АСПЕКТИ, МОЖЛИВОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ КРИМІНАЛІСТИКИ	224
<i>Євгеній Тарасенко</i>	ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРИ ВИКОНАННІ ЕКСПЕРТИЗ ПОВ'ЯЗАНИХ З ШКІДЛИВИМ ПРОГРАМНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ	226
<i>Сергій Терещенко</i>	ЗБИТКИ ЯК ПРЕДМЕТ СУДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ: ЕКСПЕРТНА ПРАКТИКА	228
<i>Петро Тимкович</i>	ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ З ПИТАНЬ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ПІДТВЕРДЖЕННЯ СУМ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ ВІД ЗДІЙСНЕНИХ ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ ОПЕРАЦІЙ ІЗ ВВЕЗЕННЯ НА МИТНУ ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ ЛЕГКОВИХ ТА ВАНТАЖНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ	230
<i>Андрій Ткаченко</i>	СУДОВА ВИБУХОВО-ТЕХНІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ АКТУАЛЬНИХ ПОТОЧНИХ І ПЕРСПЕКТИВНИХ ФАХОВИХ ПРОБЛЕМ	232
<i>Марія Філь</i>	ХАРЧУВАННЯ ТА БЕЗПЕЧНІ МЕХАНІЗМИ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ В УКРАЇНІ	236
<i>Микита Харковенко Олег Александрович</i>	ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОШКОДЖЕНИХ МОБІЛЬНИХ ПРИСТРОЇВ	238
<i>Ольга Холодова</i>	ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОРЯДКУ ВИЗНАЧЕННЯ ШКОДИ ТА ЗБИТКІВ, ЗАВДАНИХ УКРАЇНІ ВНАСЛІДОК ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ, ПРИ ПРОВЕДЕННІ СУДОВО-ТОВАРОЗНАВЧИХ ЕКСПЕРТИЗ	241
<i>Тетяна Хомяк</i>	СЛІДИ НИЗУ ВЗУТТЯ, ЗАЛИШЕНІ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕМЕНТІВ МАСКУВАННЯ. ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ДОСЛІДЖЕННЯ	244
<i>Андрій Циганський</i>	ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЗАКОННОЇ ПОРУБКИ ЛІСУ	246

<i>Петро Цідило Володимир Самборак</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ТРАСОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ЦІЛОГО ЗА ЧАСТИНАМИ ВИРОБІВ ІЗ АВТОКЛАВНОГО НІЗДРЮВАТОГО БЕТОНУ	249
<i>Ana-Maria CÎȘLEANU</i>	AN ENVIRONMENTAL CRIME IS AN UNKNOWING ANTHROPOGENIC IMPACT ON NATURAL	255
<i>Одарка Чабанюк</i>	КОМПЕНСАЦІЯ ЗАВДАНИХ ЗБИТКІВ ТА ОБЛІКОВІ ДАНІ	258
<i>Юрій Чайка Олександр Бублик</i>	ПРОБЛЕМИ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИ ВИКОНАННІ СУДОВОЇ ТЕПЛОТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	260
<i>Сергій Чорний Ольга Брендель Костянтин Нікулін</i>	ДОСЛІДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ЗОБРАЖЕНЬ РЕДАГОВАНИХ ЗА ТЕХНОЛОГІЄЮ ДОМАЛЬОВУВАННЯ НА ОСНОВІ МЕТОДІВ ВИДІЛЕННЯ ШУМІВ	263
<i>Сергій Чумак</i>	ОКРЕМІ НЕДОЛІКИ ПРИЗНАЧЕННЯ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ	266
<i>Інна Чумаченко Вадим Грачук</i>	ПСИХОЛОГІЧНЕ НАСИЛЬСТВО ЩОДО ДИТИНИ, ЯКА ПОСТРАЖДАЛА ВНАСЛІДОК ВОЄННИХ ДІЙ ТА ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ: ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПСИХОЛОГА-СПЕЦІАЛІСТА	269
<i>Юлія Чуприна Олена Сліпець</i>	ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДИЧНІ ПИТАННЯ СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ПО ФАКТАХ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЛЯ	274
<i>Олександр Шкуліна</i>	ЕКСПЕРТНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЙ ВОДІЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ ПІД ЧАС ДТП ПРИ ПРОЇЗДІ СВІТЛОФОРНИХ ОБ'ЄКТІВ	275
<i>Катерина Шпак</i>	ЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ТА КОНФІГУРАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СУДОВИХ ОЦІНОЧНО-ЗЕМЕЛЬНИХ ЕКСПЕРТИЗ	278
<i>Інна Шурдук Наталія Лисенко Марина Мартосенко</i>	КРАФТОВА ПРОДУКЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ СУДОВИХ ТОВАРОЗНАВЧИХ ЕКСПЕРТИЗ	280
<i>Інна Юнку Вадим Факторович</i>	ТАКТИКА ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ В РЕАЛІЗАЦІЇ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ	283
<i>Дмитро Юрц</i>	РЕФОРМУВАННЯ МІСТОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄДИНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ СИСТЕМИ В БУДІВНИЦТВІ	286
<i>Юрій Ющенко</i>	ЩОДО ОКРЕМИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ВІЙСЬКОВОГО МАЙНА	288

<i>Валерія Якіміва</i>	ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ У ГАЛУЗІ СУДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	291
<i>Іван Яценко</i>	ЗНАЧЕННЯ СУДОВО-ВЕТЕРИНАРНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ, РОЗПОЧАТИХ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НЕЗАКОННИМ ПОЛЮВАННЯМ	293
<i>Ганна Яцишина</i>	ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО-ТОВАРОЗНАВЧИХ ЕКСПЕРТИЗ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	297
Перелік установ, закладів і організацій, які взяли участь у роботі конференції		301
Список учасників конференції		303

розбору шкідливих файлів. Існують також інші подібні рішення, але всі вони платні і ціна в кожному випадку обговорюється з замовником.

При призначенні експертиз пов'язаних з ШПЗ слід пам'ятати, що такі дослідження займають значну кількість часу і в залежності від складності програмного забезпечення експерт не завжди в змозі виявити всі його приховані функції, особливо маючи в розпорядженні лише безкоштовні (вільні) інструменти з обмеженим функціоналом та можливостями. У будь-якому разі перед призначенням таких експертиз слід проконсультуватися з експертом, на предмет того чи є в нього спеціальні знання та навички для виконання таких досліджень та як правильно поставити запитання.

Перелік використаних джерел:

1. Monappa K. A. Learning Malware Analysis. 2018 year. 423 с.
2. Michael Sikorski and Andrew Honig. Practical Malware Analysis. 2012 year. 768 с.
3. Закон України про судову експертизу. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12/stru#Stru>.

УДК 343.9

Сергій Терещенко

судовий експерт сектору економічних досліджень
відділу товарознавчих, гемологічних, економічних,
будівельних, земельних досліджень та оціночної діяльності
Одеського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру
Міністерства внутрішніх справ України

ЗБИТКИ ЯК ПРЕДМЕТ СУДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ: ЕКСПЕРТНА ПРАКТИКА

У судово-експертній практиці час від часу виникають дискусійні питання, пов'язані з компетенцією судового експерта при вирішенні завдань із дослідження визначення розміру матеріальних збитків. В законодавчих актах містяться різні визначення поняття збитків. Так, термін «збитки», уживане в цивільному праві, дещо відрізняється від аналогічного поняття, яким оперує економічна наука і реальна господарська практика.

Згідно із внесеними Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері державної антикорупційної політики у зв'язку з виконанням Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України» від 04.10.2019 № 187-IX доповненнями у статтю 242 Кримінального процесуального кодексу України, слідчий або прокурор зобов'язаний звернутися до експерта для проведення експертизи щодо визначення розміру матеріальних збитків.

В науковій літературі зазначається, що збитки мають подвійну природу, адже вони є економічною та юридичною категорією.

В юридичному розумінні збитки - це негативні для потерпілої особи наслідки в майновій сфері, які є результатом неправомірних дій іншої особи.

В економічному розумінні збитки - це зменшення вартості майна юридичної чи фізичної особи в результаті перевищення витрат цієї особи над отриманими нею доходами в одному часовому періоді або вартість безповоротного зменшення активів або недоотриманих доходів. [1]

Разом з тим в законодавстві України містяться декілька тлумачень поняття «збитки». В пункті 2 статті 224 Господарського кодексу України від 16.01.2003 № 436-IV: «Під збитками розуміються витрати, зроблені управненою стороною, втрата або пошкодження її майна, а також не одержані нею доходи, які управнена сторона одержала б у разі належного виконання зобов'язання або додержання правил здійснення господарської діяльності другою стороною. [2]

Пунктом 2 статті 22 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 № 435-IV визначено, що: «збитками є: втрати, яких особа зазнала у зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі, а також витрати, які особа зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права (реальні збитки); доходи, які особа могла б реально одержати за звичайних обставин, якби її право не було порушене (упущена вигода)». [3]

Крім того, за визначенням п. 3 Національного Положення (Стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» 1, затверджений наказом Міністерства фінансів України 07.02.2013 № 73 зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 28.02.2013 за № 336/22868: «збиток — перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати». [4]

Щодо встановлення збитків, слід зазначити, що відповідно до п. 1.3 Порядку взаємодії між органами державної контрольно-ревізійної служби та органами прокуратури, внутрішніх справ, затверджений наказом Головного контрольно-ревізійного управління України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Генеральної прокуратури України від 19.10.2006 № 346/1025/685/53, зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 25.10.2006 за № 1166/13040: «...Матеріальна шкода (збитки) – втрата активів чи недоотримання належних доходів об'єктом контролю та/або державою, що сталися внаслідок порушення державою, що сталися внаслідок порушення законодавства об'єктом контролю шляхом дій або бездіяльності його посадових (службових) осіб; -втрата активів - безповоротне зменшення активів через: перерахування (сплату) коштів; відчуження, недостачу, знищення (псування) чи придбання неліквідного (зіпсованого) майна; втрату боржника у зобов'язанні; зменшення частки державної (комунальної) власності у статутному фонді господарського товариства; -розмір матеріальної шкоди (збитків) - вартість втрачених активів або недоотриманих доходів, яка визначається за даними бухгалтерського обліку і фінансової звітності об'єкта контролю або експертною оцінкою та іншими визначеними законодавством способами». [5]

Разом з тим, згідно методики «Вирішення судово-економічною експертизою питань щодо спричинення матеріальних збитків» (Київський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2012, реєстраційний код - 11.0.22), «...експерт ... повинен визначати лише економічну сторону шкоди, тобто розмір втрат, нанесених потерпілій особі, незалежно від підстав їх виникнення». [6]

Таким чином, в межах спеціальних знань судового експерта економіста знаходяться питання документального підтвердження розміру збитків в їх економічній складовій у вигляді вартості втрачених активів або недоотриманих доходів. Документальне підтвердження розміру збитків передбачає обов'язкове дослідження експертом документів бухгалтерського обліку і фінансової звітності суб'єкта господарювання.

Перелік використаних джерел:

1. Крисань Т. Є. Збитки як категорія цивільного права України: автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.03. Одеса, 2008;
2. Господарський кодексу України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV : станом на 03.09.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 06.09.2023);
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV : станом на 03.09.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 06.09.2023);;
4. Національне Положення (Стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» 1 : Наказ Міністерства фінансів України 07.02.2013 № 73 : станом на 17.02.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 06.09.2023);
5. Порядок взаємодії між органами державної контрольно-ревізійної служби та органами прокуратури, внутрішніх справ : Наказ Головного контрольно-ревізійного управління України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Генеральної прокуратури України від 19.10.2006 № 346/1025/685/53: станом на 19.10.2006 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1166-06> (дата звернення: 06.09.2023);
6. Вирішення судово-економічною експертизою питань щодо спричинення матеріальних збитків» (Київський НДІСЕ Міністерства юстиції України, 2012, реєстраційний код - 11.0.22).

УДК 343.98

Петро Тимкович

старший науковий співробітник сектору економічних досліджень
лабораторії товарознавчих та економічних досліджень
Львівського науково-дослідного інституту судових експертиз
Міністерства юстиції України

ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ З ПИТАНЬ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ПІДТВЕРДЖЕННЯ СУМ АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ ВІД ЗДІЙСНЕНИХ ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ ОПЕРАЦІЙ ІЗ ВВЕЗЕННЯ НА МИТНУ ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ ЛЕГКОВИХ ТА ВАНТАЖНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Згідно із вимогами Податкового кодексу України [1] фізичні особи, як - резиденти так і нерезиденти є платниками акцизного податку в Україні, якщо ними здійснюються операції із ввезення на митну територію України підакцизних товарів в обсягах, що підлягають оподаткуванню, відповідно до митного законодавства України.

Статтею 215 Податкового кодексу України [1] до підакцизних товарів віднесено легкові автомобілі, кузови до них, причеми та напівпричеми, мотоцикли, транспортні засоби, призначені для перевезення 10 осіб і більше, транспортні засоби для перевезення вантажів.

Справляння акцизного податку із підакцизних товарів, в тому числі і транспортних засобів обчислюється за ставками, встановленими п.215.3 статті 215 Податкового кодексу України [1]. При цьому, вимогами п.п.215.3.5¹ п.215.3 статті 215 вказаного Кодексу визначено наступну формулу для обчислення ставки акцизного податку, який належить до сплати при здійсненні операцій із ввезення легкових автомобілів на миту територію України: